

ONKOLOŠKI
INŠITUT
LJUBLJANA

INSTITUTE
OF ONCOLOGY
LJUBLJANA

EPIDEMIOLOGIJA IN REGISTER RAKA
EPIDEMIOLOGY AND CANCER REGISTRY

Poročilo

Bolnišničnega registra

Onkološkega inštituta Ljubljana

za leto 2017

Poročilo

**Bolnišničnega
registra**

Onkološkega inštituta Ljubljana

za leto 2017

POROČILO

Bolnišničnega registra

Onkološkega inštituta Ljubljana

Uredniški odbor

Vesna Zadnik, glavna urednica

Katarina Lokar

Sonja Tomšič

Tina Žagar

Računalniška obdelava

Katarina Lokar

Tina Žagar

Osebje Bolnišničnega registra Onkološkega inštituta Ljubljana

Maruška Ferjančič

Polona Škulj

Darja Strle

VSEBINA

<i>Uvod</i>	5
<i>Viri podatkov in metode registracije</i>	6
<i>Časovni trend zdravljenja raka, Onkološki inštitut Ljubljana 2008–2017</i>	8
<i>Slika 1: Število operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v obdobju 2008–2017.</i>	8
<i>Slika 2: Delež operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v obdobju 2008–2017.</i>	8
<i>Časovni trend incidence po lokacijah in multidisciplinarnih timih, Onkološki inštitut Ljubljana 2008–2017</i>	9
<i>Slika 3: Incidenca izbranih skupin rakov v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	9
<i>Slika 4: Incidenca rakov glave in vratu v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	10
<i>Slika 5: Incidenca rakov prebavil v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	10
<i>Slika 6: Incidenca rakov torakalnih organov v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	11
<i>Slika 7: Incidenca rakov dojke, ščitnice in kožnega melanoma v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	11
<i>Slika 8: Incidenca ginekoloških rakov v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	12
<i>Slika 9: Incidenca uroloških rakov v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	12
<i>Slika 10: Incidenca tumorjev centralnega živčnega sistema v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	13
<i>Slika 11: Incidenca mehkotkivnih in kostnih tumorjev v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	13
<i>Slika 12: Incidenca malignih neoplazem limfatičnega, krvotvornega in sorodnega tkiva v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.</i>	13

Najpogostejše lokacije raka in njihov odstotni delež po spolu in starosti, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.....14

Slika 13: Odstotna porazdelitev vseh rakov po spolu in lokaciji, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.....14

Slika 14: Odstotni delež vseh rakov po starostnih skupinah in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.....14

Slika 15: Pet najpogostejših lokacij raka po odstotnih deležih znotraj vsake starostne skupine in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.....15

Podatki v tabelah 14

Tabela 1: Incidenca raka po lokaciji, spolu in starosti, Onkološki inštitut Ljubljana 2017. 18

Tabela 2: Incidenca histološko (H) in citološko (C) potrjenih primerov raka po histološki vrsti in lokaciji, Onkološki inštitut Ljubljana 2017. 23

Tabela 3: Incidenca najpogostejših lokacij raka po statističnih regijah in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017. 34

Tabela 4: Incidenca ne-Hodgkinovih limfomov po lokaciji, spolu in starosti, Onkološki inštitut Ljubljana 2017. 35

Tabela 5: Incidenca raka po stadiju, lokaciji in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017. 36

Tabela 6a: Število in deleži operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj po lokacijah pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v letu 2017. 39

Tabela 6b: Število in deleži operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj po lokacijah v okviru prvega zdravljenja na Onkološkem inštitutu Ljubljana pri bolnikih prvič sprejetih v letu 2017. 40

UVOD

Že ob ustanovitvi Onkološkega inštituta Ljubljana (OIL) leta 1938 je bila v ločeni delovni enoti vzpostavljena tudi služba Zdravstvena evidenca in statistika, ki je poleg druge statistike za potrebe kliničnih raziskav inštituta zbiral tudi podatke o bolnikih z rakom. Ko je bil leta 1950 na OIL ustanovljen državni populacijski register raka, je statistična služba prevzela tudi vse naloge povezane z zakonsko obveznim poročanjem v Register raka Republike Slovenije. Osnovan je bil Bolnišnični register Onkološkega inštituta Ljubljana (BR), ki danes deluje v okviru službe Epidemiologija in register raka in zbira ter državnemu registru posreduje podatke o novih bolnikih, ki pridejo na OIL zaradi diagnostike in zdravljenja. OIL je tako edina bolnišnica v državi, ki ima za zakonsko predpisano poročanje v državni register raka zaposlene posebej izšolane medicinske sestre in izpolnjevanja prijav ne prepušča zdravnikom. Popolni in kakovostni podatki obravnavanih bolnikov na OIL so tako državnemu registru na voljo za približno polovico vseh zbolelih za rakom v Sloveniji, BR pa prispeva v državni register tretjino vseh prijav (približno 6500 letno).

Podatki, zbrani v BR, so dragoceni tudi za strokovno in raziskovalno delo inštituta. Predstavljajo izhodišče za večino kliničnih in epidemioloških raziskav, ki potekajo na OIL. Ključni so tudi pri pripravi pregledov o številu in vrsti diagnostičnih in zdravstvenih posegov, opravljenih na OIL, ki jih spremlja državni program obvladovanja raka. Standardizirano poročilo o številu in značilnostih bolnikov, vrsti bolezni ter načinu diagnostike in zdravljenja, ki so bili na OIL obravnavani v določenem letu, seznanja vodstvo, zdravnike in druge strokovne sodelavce OIL s podatki, obdelanimi v BR. Po zgledu poročil Registra raka RS letno izdajamo obdelane podatke BR v obliki standardiziranih prikazov. Tokratno poročilo prikazuje podatke za leto 2017. Tabelam dodajamo grafične prikaze sprememb osnovnih kazalnikov v zadnjih desetih letih za celoten inštitut, kot tudi razdeljene po enajstih multidisciplinarnih strokovnih timih. V tem poročilu so prikazani časovni trendi za obdobje 2008–2017. Poročilo smo obogatili še s prikazom podatkov za leto 2017 o najpogostejših lokacijah raka in njihovem odstotnem deležu po spolu in starosti.

VIRI PODATKOV IN METODE REGISTRACIJE

Osnovni vir podatkov o bolezni in zdravljenju so zapisi obravnav, ki so dostopni v informacijskem sistemu OIL - WebDoctor. V BR zaposleni diplomirani medicinski sestri s specialnimi znanji (koderki) Maruška Ferjančič in Polona Škulj na podlagi seznamov novih bolnikov, ki jih obravnava OIL, sprotno pregledujeta njihovo dokumentacijo in podatke vnašata v skupen informacijski sistem Bolnišničnega registra in Registra raka RS. Beležita podatke o vrsti bolezni (anatomsko mesto raka, histološka oz. citološka diagnoza, stadij) in o vrsti zdravljenja. Informacijski sistem, ki ga uporablja BR, je s posebej varovano spletno tehnologijo neposredno povezan s Centralnim registrom prebivalstva, kjer se preverijo vsi bolnikovi osebni podatki ter stalni naslov ob ugotovitvi bolezni, kar je pomembno za zagotavljanje kvalitete podatkov (na primer, da se bolniki v sistemu ne podvajajo), dnevno pa se posodablja tudi bolnikovo vitalno stanje.

V incidenco BR so za posamezno leto vključeni vsi bolniki obravnavani na OIL - v nasprotju s pravili državnega registra raka so vključeni tudi tujci, ki v Sloveniji nimajo stalnega prebivališča. Prav tako se od državnega v bolnišničnem registru razlikuje definicija incidence – incidenčno leto je leto, v katerem je bil za dan bolezen bolnik prvič sprejet na OIL ne glede na to, kdaj je bil rak odkrit. V incidenco OIL ne štejemo ponovnih obravnav bolnikov zaradi progresov, recidivov ter novih primarnih rakov parnega organa iste lokacije, če je bila histološka vrsta obeh rakov, npr. leve in desne dojke, enaka. Prav tako v incidenco ne štejemo novega pojava raka iste histološke vrste na istem organu, npr. multiple lezije v debelem črevesu. Bolezen opredelimo na osnovi ugotovitev katere kolik zapisane preiskave – od popisa operacije do obdukcije, če bolnik poprej ni bil zdravljen. V primeru več preiskav pa izberemo najbolj zanesljivo.

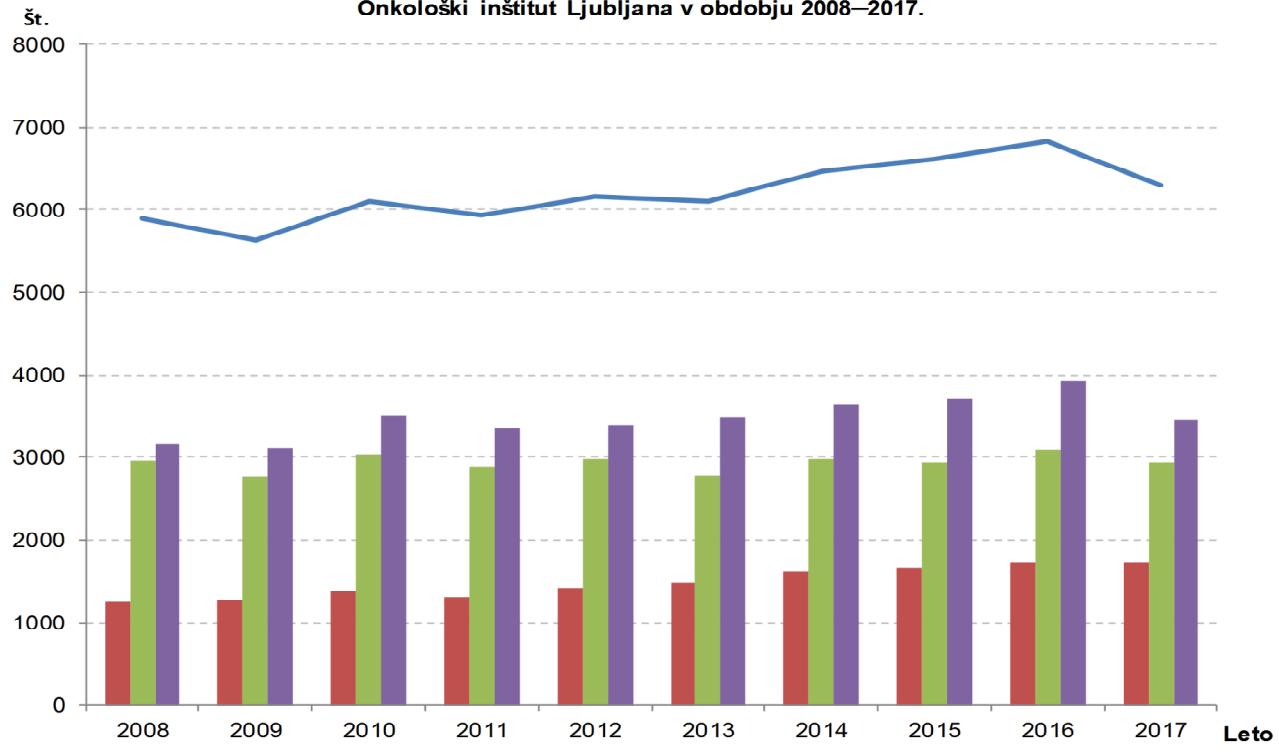
Podatki iz medicinske dokumentacije se v informacijski sistem registrirajo v strukturirani obliki, kodirani v skladu z mednarodnimi in v državnem registru raka dogovorjenimi pravili. Za razvrščanje neoplazem po primarni lokaciji je od leta 1997 v veljavi deseta revizija Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene (MKB-10). Pri uvrščanju med maligne bolezni je treba opozoriti še na klasifikacijo morfologije neoplazem, za katero uporabljamo morfološki del Mednarodne klasifikacije bolezni za onkologijo, od leta 2012 njeno tretjo, leta 2011 dopolnjeno, izdajo.

Za prikaz porazdelitve bolezni po stadiju ob diagnozi v letnih poročilih uporabljamo poenostavljeno razvrščanje v eno od treh skupin: omejena bolezen, regionalno razširjena bolezen in oddaljeno razširjena bolezen. Poenostavljena opredelitev stadijev pri solidnih tumorjih praviloma sledi klasifikaciji TNM. Maligni limfomi so opredeljeni po klasifikaciji Ann-Arbor, pri ginekoloških rakih beležimo FIGO stadij, pri bolnikih z malignim melanomom pa globino invazije po Clarku in debelino po Breslowu.

V slikah in tabelah, ki prikazujejo zdravljenja, se upoštevajo le zdravljenja, ki so bila izvedena na OIL. Za eno bolezen se šteje le eno istovrstno zdravljenje. Če je bila bolezen zdravljena z več različnimi zdravljenji (npr. operacija in radioterapija), se upošteva vsako zdravljenje posebej; vsota vseh zdravljen je zato večja od vseh zdravljenih bolezni.

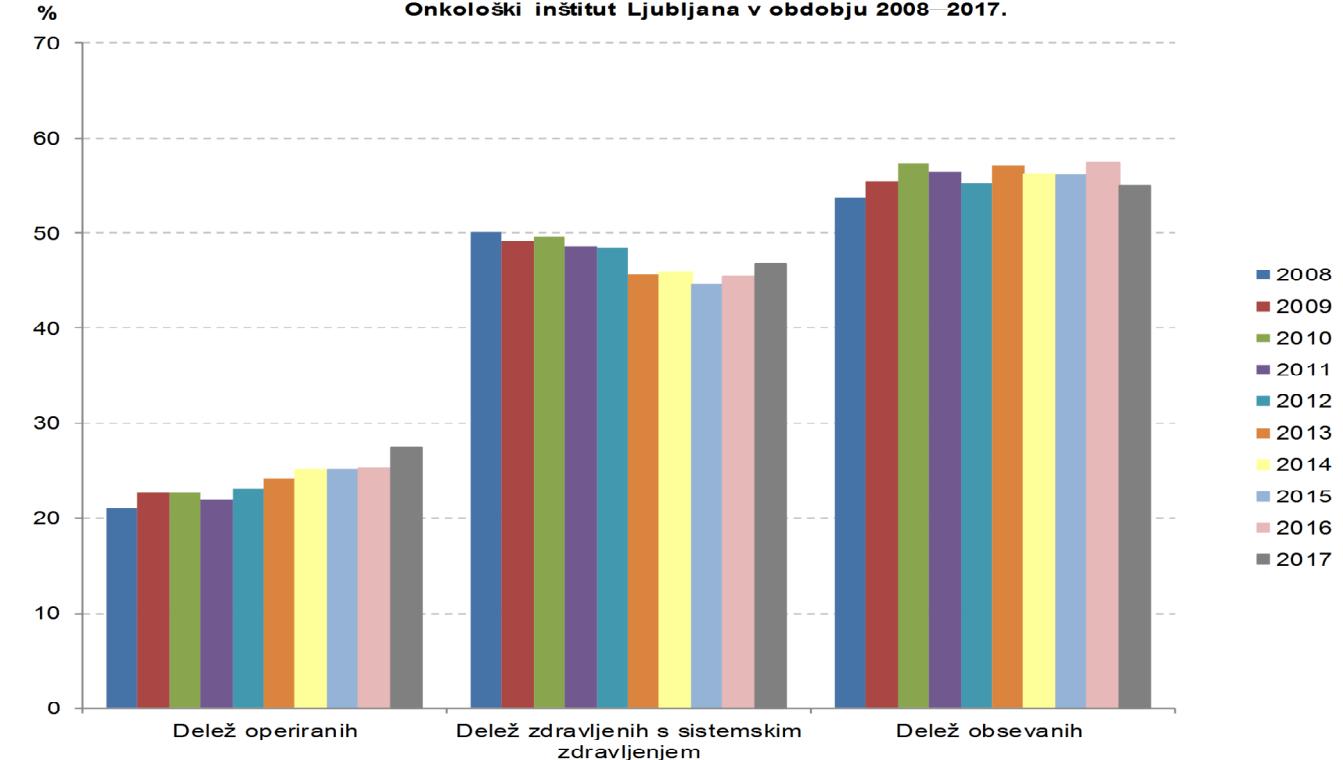
ČASOVNI TREND ZDRAVLJENJA RAKA, ONKOLOŠKI INŠITUT LJUBLJANA 2008–2017

Slika 1: Število operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v obdobju 2008–2017.

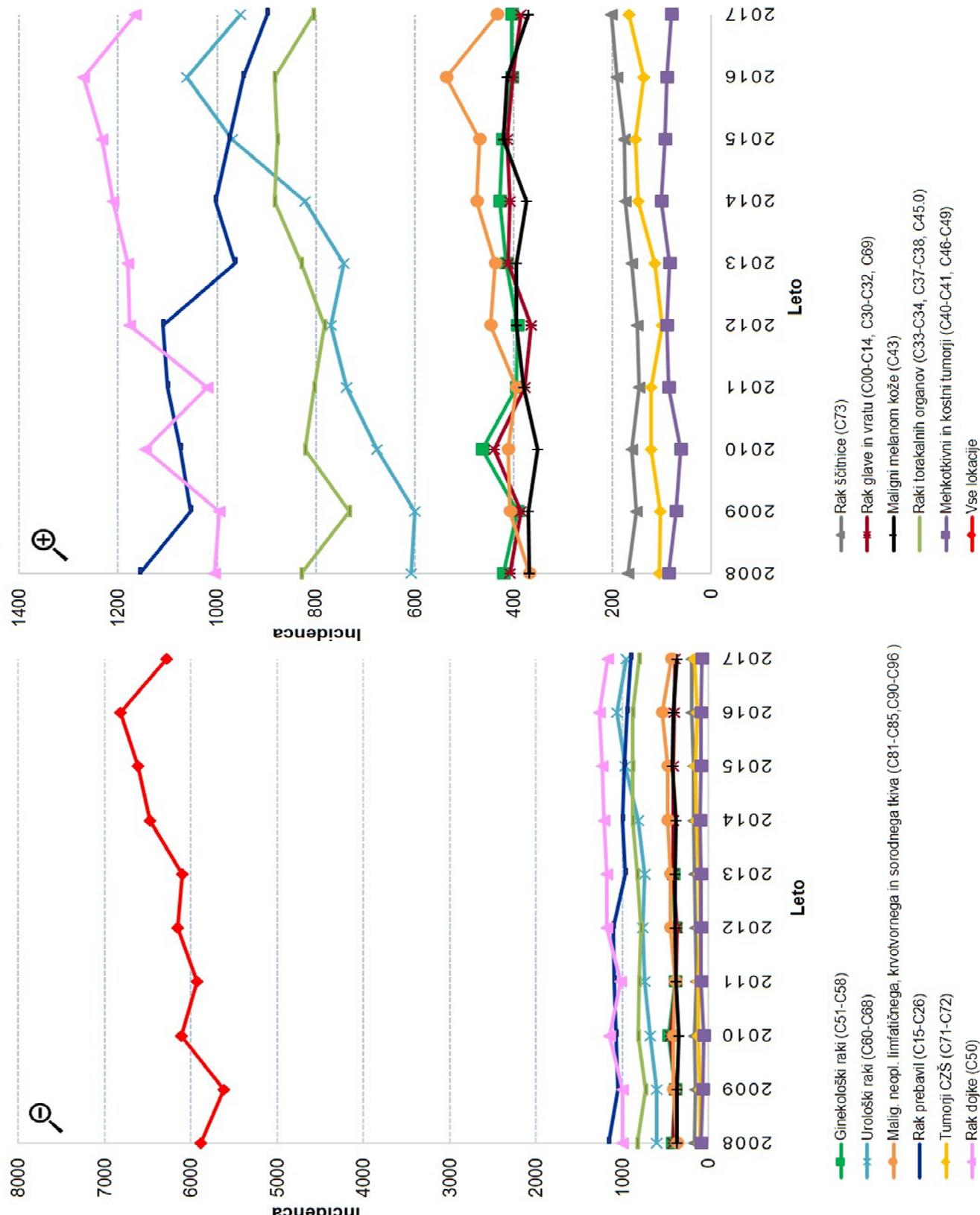
■ Število operiranih ■ Število zdravljenih s sistemskim zdravljenjem ■ Število obsevanih ■ Število novih primerov

Slika 2: Delež operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v obdobju 2008–2017.

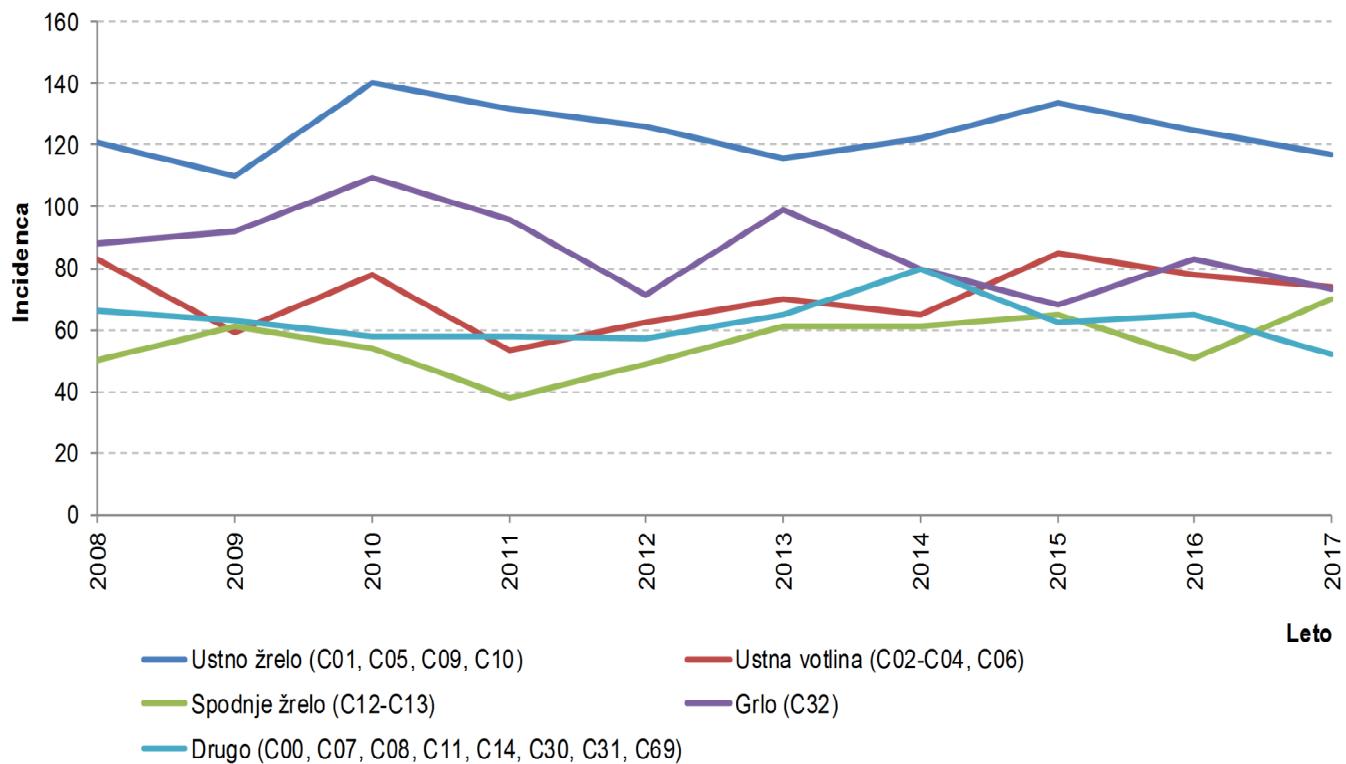

ČASOVNI TREND INCIDENCE PO LOKACIJAH IN MULTIDISCIPLINARNIH TIMIH, ONKOLOŠKI INŠTITUT LJUBLJANA 2008–2017

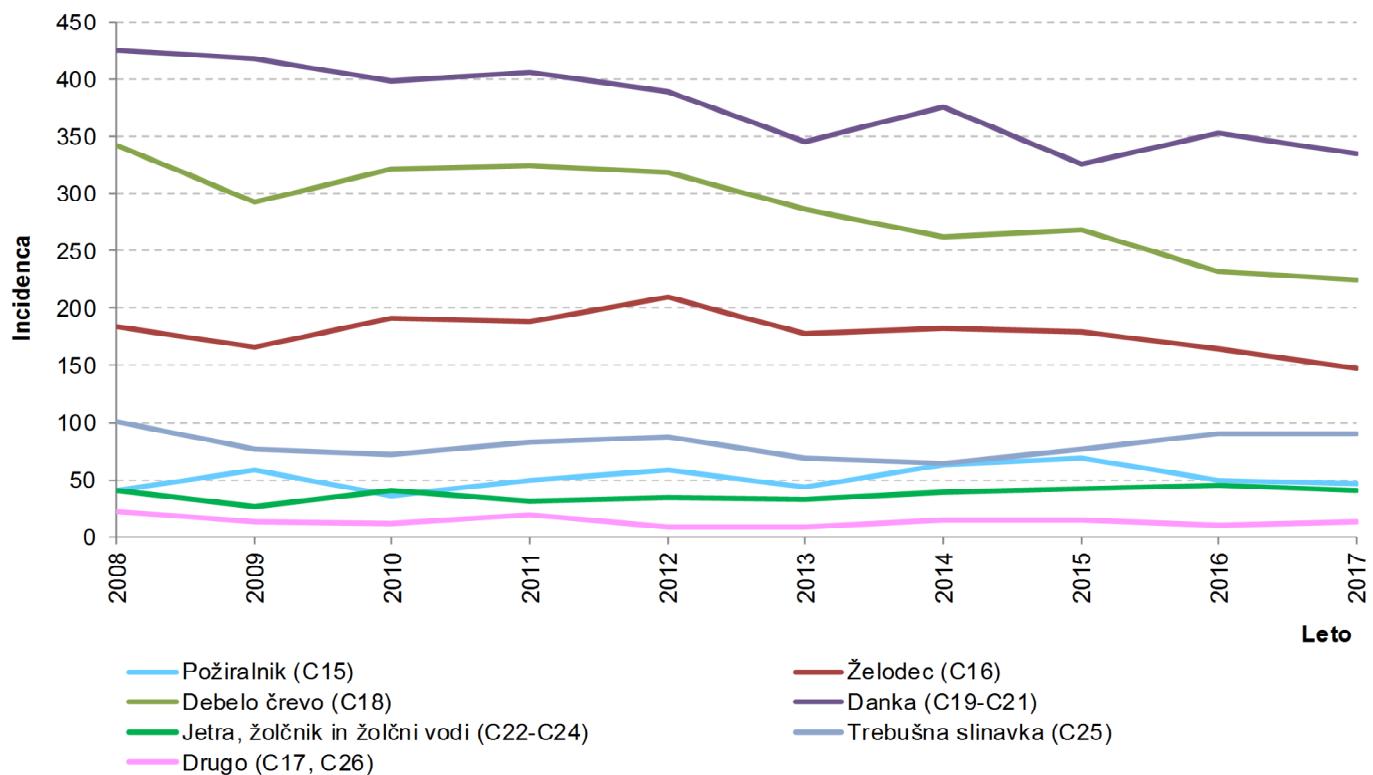
Slika 3: Incidencija izbranih skupin rakov za obdobje 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.

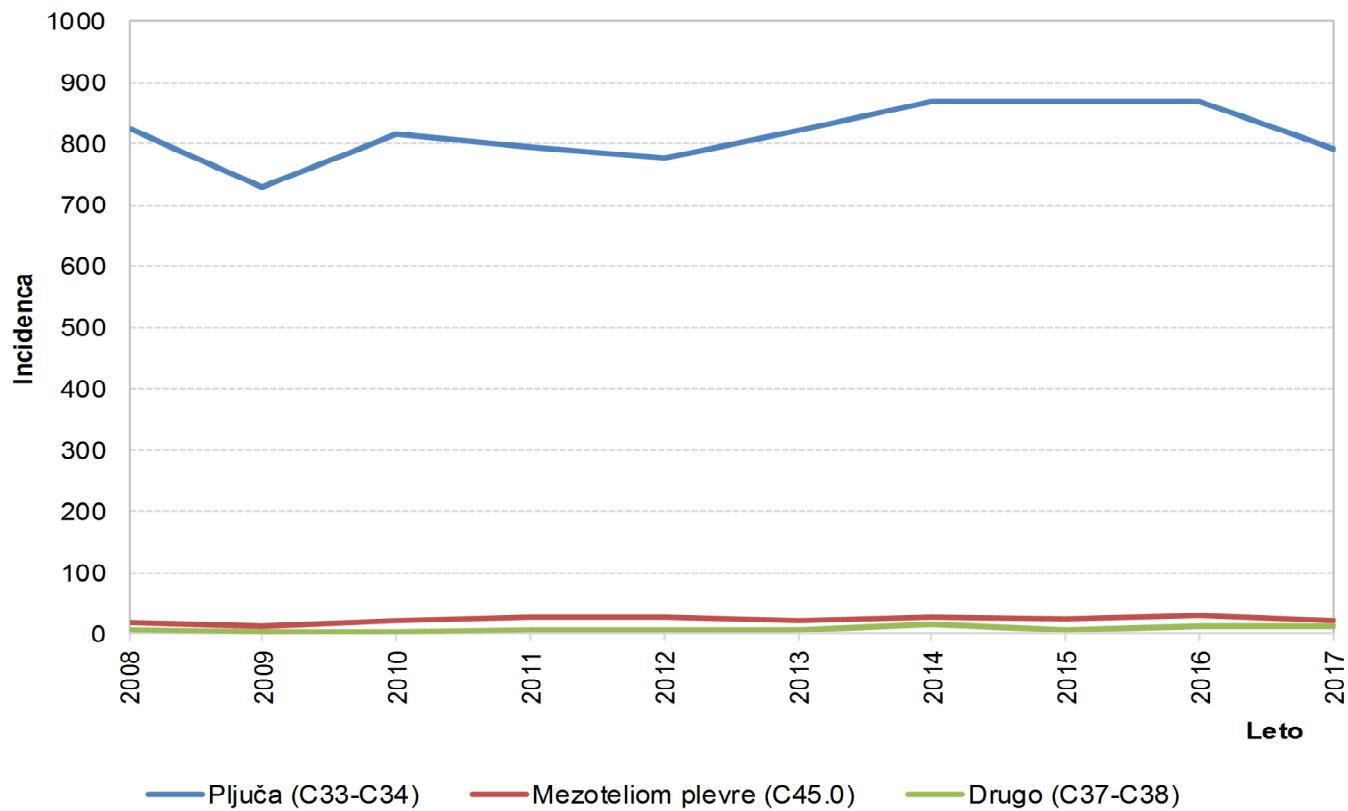
**Slika 4: Incidencija rakov glave in vratu v obdobju 2008–2017,
Onkološki inštitut Ljubljana.**

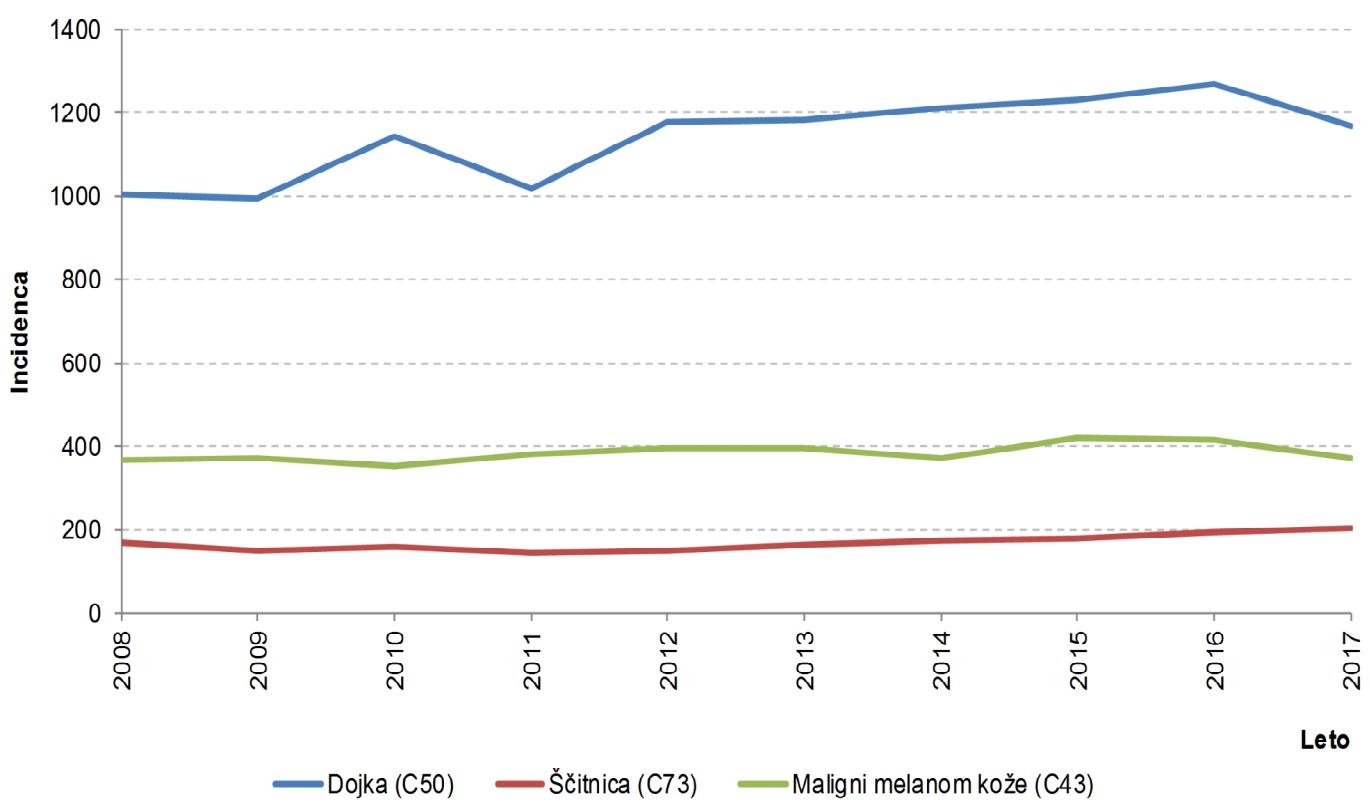
**Slika 5: Incidencija rakov prebavil v obdobju 2008–2017
Onkološki inštitut Ljubljana.**

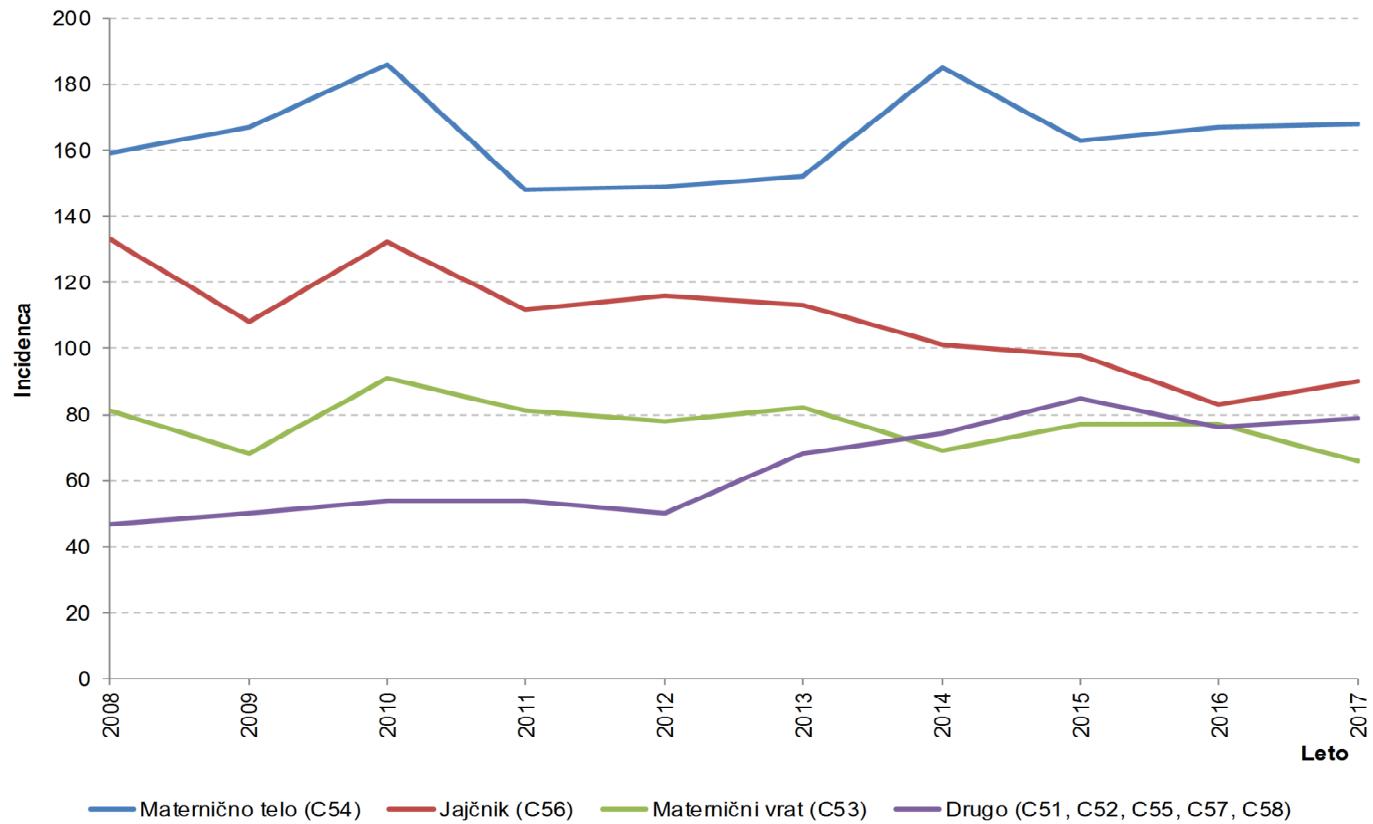
**Slika 6: Incidenca rakov torakalnih organov v obdobju 2008–2017,
Onkološki inštitut Ljubljana.**

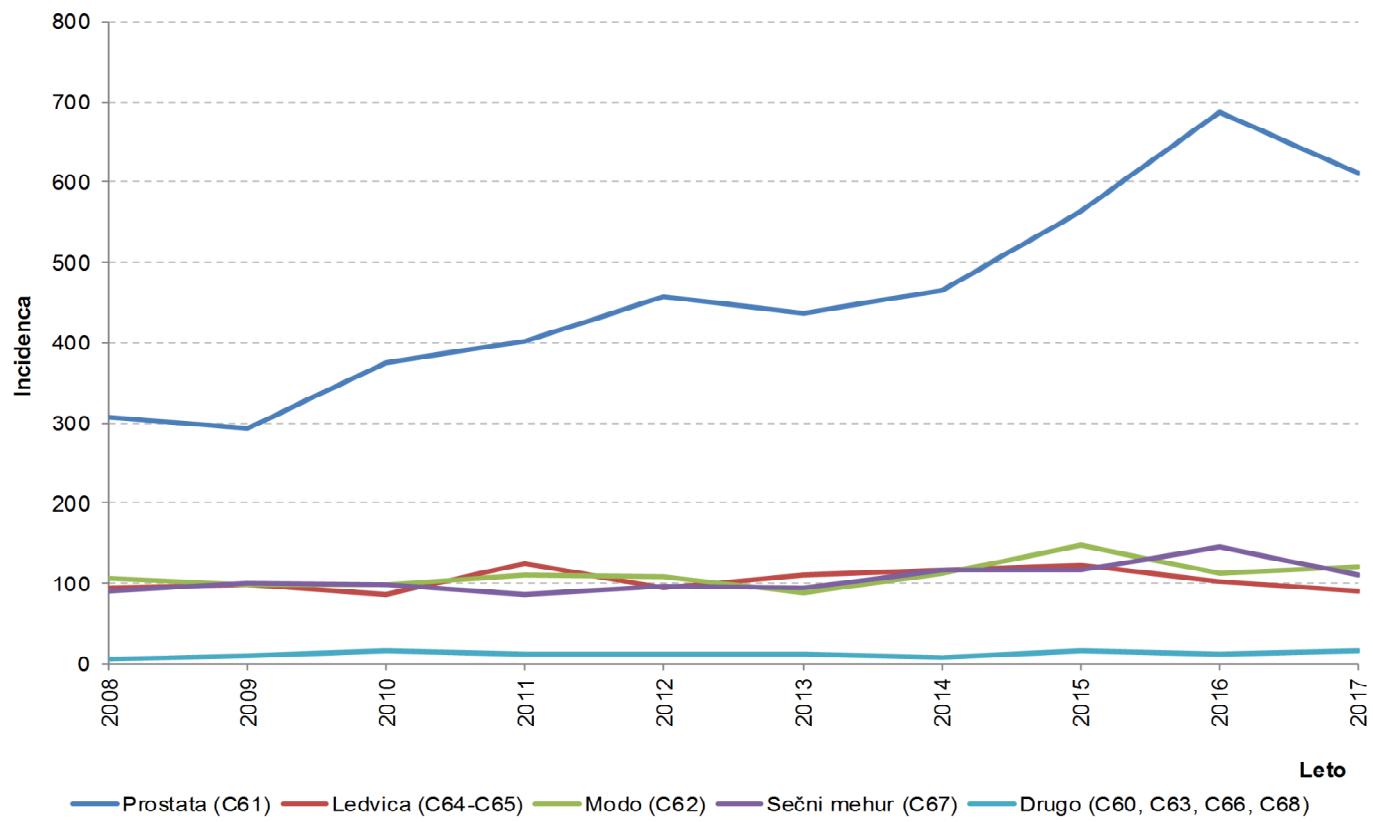
**Slika 7: Incidenca rakov dojke, ščitnice in kožnega melanoma v obdobju 2008–2017,
Onkološki inštitut Ljubljana.**

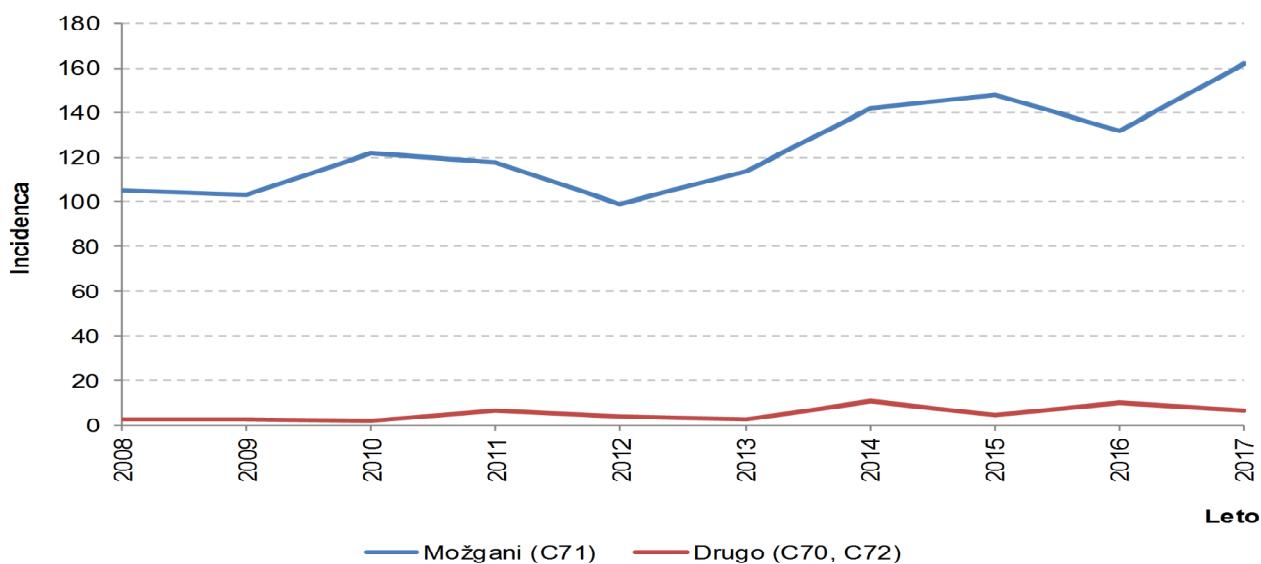
**Slika 8: Incidenca ginekoloških rakov v obdobju 2008–2017,
Onkološki inštitut Ljubljana.**

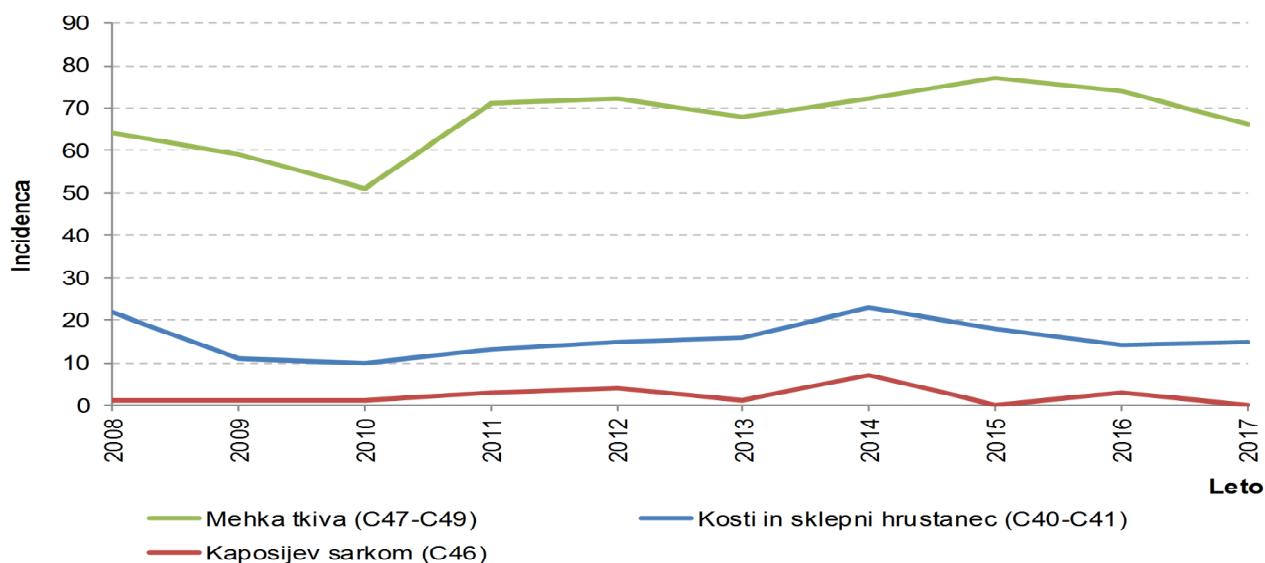
**Slika 9: Incidenca uroloških rakov v obdobju 2008–2017,
Onkološki inštitut Ljubljana.**

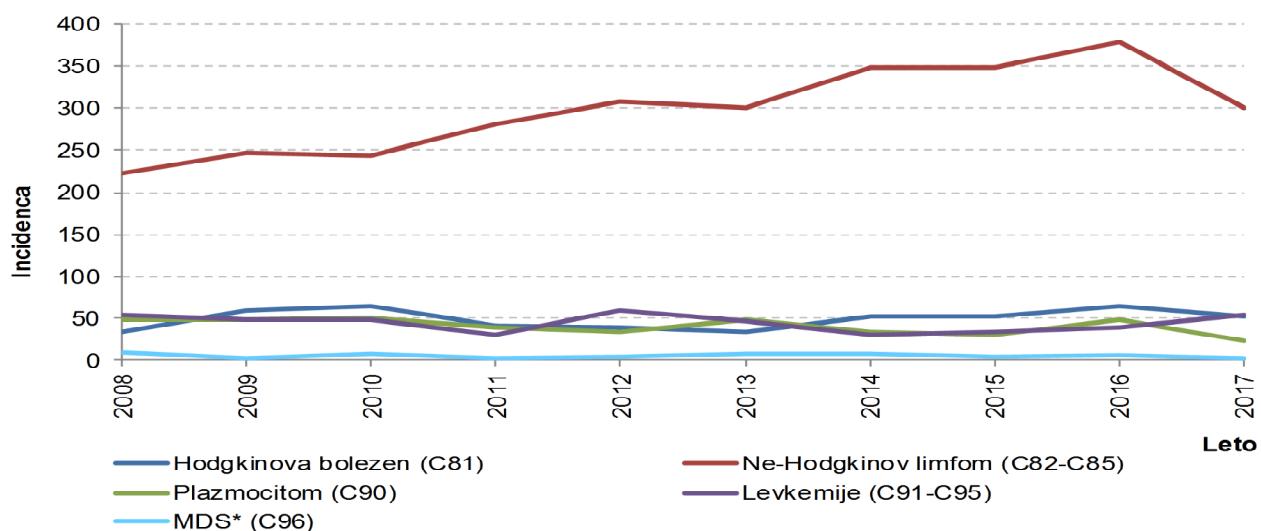
Slika 10: Incidenca tumorjev centralnega živčnega sistema v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.

Slika 11: Incidenca mehkotkvinih in kostnih tumorjev v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.

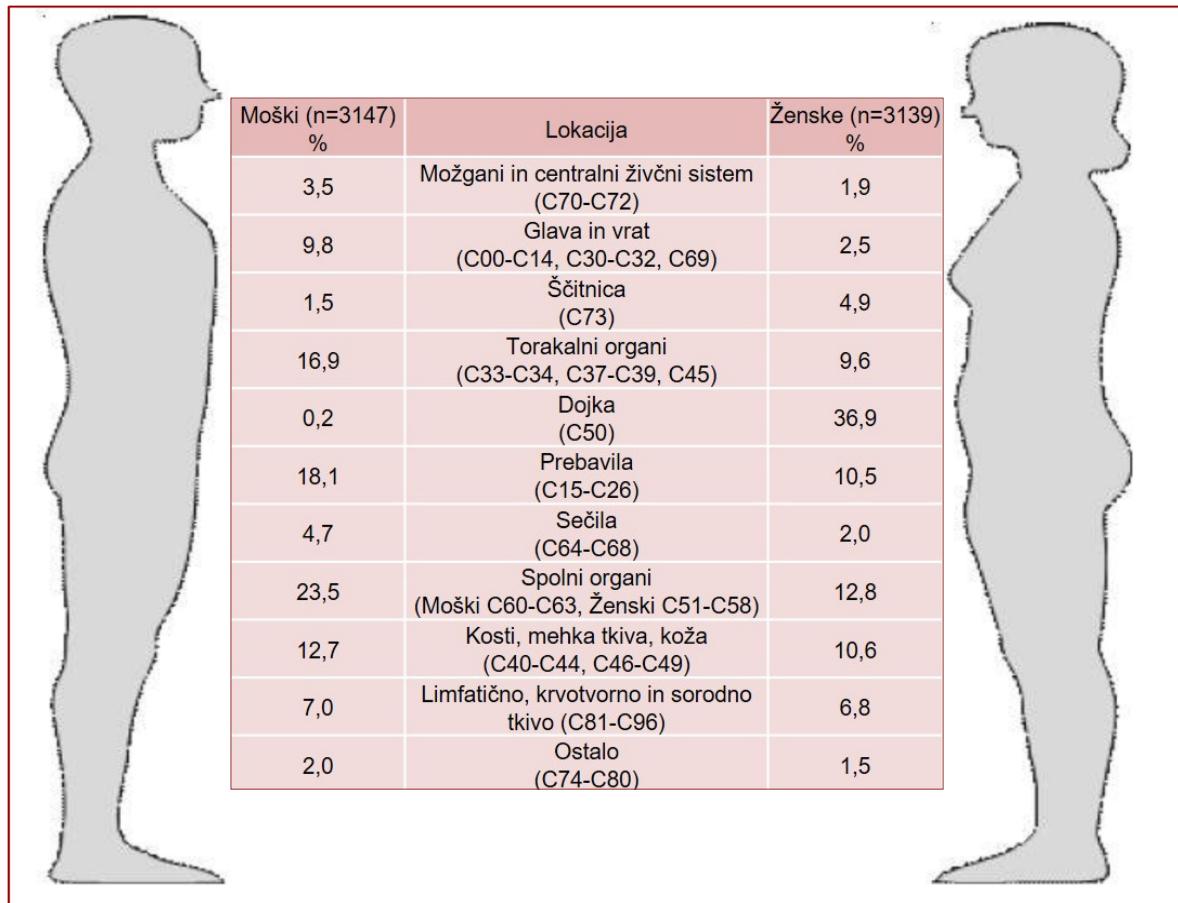
Slika 12: Incidenca malignih neoplazem limfatičnega, krvotvornega in sorodnega tkiva v obdobju 2008–2017, Onkološki inštitut Ljubljana.

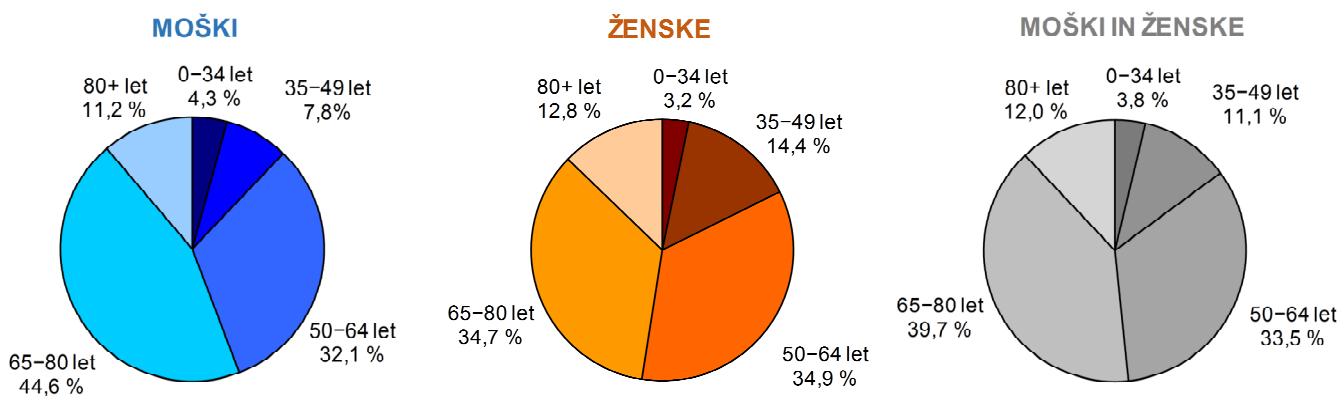
*Druge in neopredeljene maligne neoplazme limfatičnega, krvotvornega ali sorodnega tkiva.

NAJPOGOSTEJŠE LOKACIJE RAKA IN NJIHOV ODSTOTNI DELEŽ PO SPOLU IN STAROSTI, ONKOLOŠKI INŠTITUT LJUBLJANA 2017

Slika 13: Odstotna porazdelitev vseh rakov po spolu in lokaciji, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.

Slika 14: Odstotni delež vseh rakov po starostnih skupinah in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.

Slika 15: Pet najpogostejših lokacij raka po odstotnih deležih znotraj vsake starostne skupine in spolu, Onkološki inštitut Ljubljana 2017.

Slika 15: Nadaljevanje.

Slika 15: Nadaljevanje.

Tabela 6a: Število in deleži operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj po lokacijah pri bolnikih prvič sprejetih na Onkološki inštitut Ljubljana v letu 2017.

Šifra MKB-10	Primarna lokacija	Število novih primerov	Število kakorkoli zdravljenih		Število operiranih		Število zdravljenih s sistemskega zdravljenjem		Število obsevanih	
			Število	%	Število	%	Število	%	Število	%
C00-C96	Vse lokacije	6286	5239	83,3	1725	27,4	2944	46,8	3453	54,9
C00-C14	Usta in žrelo	291	265	91,1	0	0,0	26	8,9	262	90,0
C15	Požiralnik	47	39	83,0	0	0,0	25	53,2	36	76,6
C16	Želodec	147	109	74,1	9	6,1	80	54,4	72	49,0
C18	Debelo črevo	225	179	79,6	53	23,6	142	63,1	16	7,1
C19-C20	Rektum in rektosigmoidna zveza	321	281	87,5	86	26,8	187	58,3	224	69,8
C22	Jetra in intrahepatični vodi	21	6	28,6	0	0,0	2	9,5	4	19,0
C23-C24	Žolčnik in žolčevodi	19	7	36,8	0	0,0	4	21,1	3	15,8
C25	Trebušna slinavka	91	42	46,2	0	0,0	37	40,7	8	8,8
C32	Grlo	73	67	91,8	0	0,0	6	8,2	67	91,8
C33-C34	Sapnik, sapnici in pljuča	792	671	84,7	0	0,0	264	33,3	604	76,3
C43	Maligni melanom kože	370	288	77,8	280	75,7	16	4,3	39	10,5
C44	Druge maligne neoplazme kože	281	229	81,5	61	21,7	5	1,8	173	61,6
C48-C49	Vezivno in mehko tkivo	63	53	84,1	40	63,5	18	28,6	21	33,3
C50	Dojka	1166	1133	97,2	902	77,4	865	74,2	736	63,1
C53	Maternični vrat	66	61	92,4	10	15,2	3	4,5	52	78,8
C54	Maternično telo	168	156	92,9	31	18,5	45	26,8	123	73,2
C56	Jajčnik	90	83	92,2	32	35,6	77	85,6	4	4,4
C61	Prostata	612	486	79,4	1	0,2	383	62,6	399	65,2
C62	Modo	122	72	59,0	1	0,8	72	59,0	1	0,8
C64-C65	Ledvica z ledvičnim mehom	91	62	68,1	1	1,1	46	50,5	27	29,7
C67	Sečni mehur	110	79	71,8	1	0,9	50	45,5	35	31,8
C70-C72	Centralni in avtonomni živčni sistemi	169	141	83,4	0	0,0	100	59,2	124	73,4
C73	Ščitnica	202	181	89,6	150	74,3	152	75,2	128	63,4
C81	Hodgkinova bolezen	52	46	88,5	0	0,0	41	78,8	27	51,9
C82-C85	ne-Hodgkinovi limfomi	300	225	75,0	8	2,7	182	60,7	96	32,0
C90	Difuzni plazmocitom in maligne neoplazme plazmocitov	24	21	87,5	0	0,0	0	0,0	21	87,5
C91-C95	Levkemije	54	21	38,9	0	0,0	9	16,7	15	27,8
	Ostali	319	236	74,0	59	18,5	107	33,5	136	42,6

Tabela 6b: Število in deleži operacij, sistemskih zdravljenj in obsevanj po lokacijah v okviru prvega zdravljenja na Onkološkem inštitutu Ljubljana pri bolnikih prvič sprejetih v letu 2017.

Šifra MKB-10	Primarna lokacija	Število novih primerov	Število kakorkoli zdravljenih		Število operiranih		Število zdravljenih s sistemskeim zdravljenjem		Število obsevanih	
			Število	%	Število	%	Število	%	Število	%
C00-C96	Vse lokacije	6286	4593	73,1	1684	26,8	2593	41,3	2945	46,9
C00-C14	Usta in žrelo	291	256	88,0	0	0,0	24	8,2	253	86,9
C15	Požiralnik	47	38	80,9	0	0,0	24	51,1	35	74,5
C16	Želodec	147	109	74,1	9	6,1	80	54,4	70	47,6
C18	Debelo črevo	225	153	68,0	46	20,4	123	54,7	7	3,1
C19-C20	Rektum in rektosigmoidna zveza	321	263	81,9	81	25,2	177	55,1	210	65,4
C22	Jetra in intrahepatični vodi	21	5	23,8	0	0,0	2	9,5	3	14,3
C23-C24	Žolčnik in žolčevodi	19	3	15,8	0	0,0	2	10,5	1	5,3
C25	Trebušna slinavka	91	35	38,5	0	0,0	33	36,3	5	5,5
C32	Grlo	73	62	84,9	0	0,0	5	6,8	62	84,9
C33-C34	Sapnik, sapnici in pljuča	792	598	75,5	0	0,0	250	31,6	533	67,3
C43	Maligni melanom kože	370	280	75,7	276	74,6	12	3,2	34	9,2
C44	Druge maligne neoplazme kože	281	147	52,3	47	16,7	1	0,4	103	36,7
C48-C49	Vezivno in mehko tkivo	63	49	77,8	38	60,3	18	28,6	19	30,2
C50	Dojka	1166	1119	96,0	900	77,2	862	73,9	725	62,2
C53	Maternični vrat	66	57	86,4	9	13,6	2	3,0	49	74,2
C54	Maternično telo	168	144	85,7	31	18,5	41	24,4	114	67,9
C56	Jajčnik	90	80	88,9	32	35,6	76	84,4	2	2,2
C61	Prostata	612	219	35,8	0	0,0	168	27,5	173	28,3
C62	Modo	122	70	57,4	1	0,8	70	57,4	1	0,8
C64-C65	Ledvica z ledvičnim mehom	91	29	31,9	1	1,1	19	20,9	14	15,4
C67	Sečni mehur	110	55	50,0	0	0,0	36	32,7	24	21,8
C70-C72	Centralni in avtonomni živčni sistem	169	138	81,7	0	0,0	97	57,4	121	71,6
C73	Ščitnica	202	181	89,6	150	74,3	152	75,2	128	63,4
C81	Hodgkinova bolezen	52	46	88,5	0	0,0	41	78,8	27	51,9
C82-C85	ne-Hodgkinovi limfomi	300	218	72,7	8	2,7	178	59,3	90	30,0
C90	Difuzni plazmocitom in maligne neoplazme plazmocitov	24	16	66,7	0	0,0	0	0,0	16	66,7
C91-C95	Levkemije	54	16	29,6	0	0,0	6	11,1	13	24,1
	Ostali	319	207	64,9	55	17,2	94	29,5	113	35,4

BOLNIŠNIČNI REGISTER
OI LJUBLJANA

Poročilo za leto 2017

Ljubljana, december 2018

ISSN 2591-1295